

# МЕДИА МОНИТОРИНГ

08 СЕПТЕМВРИ 2026 г.



Член на:



## Източник: БНР

**Заглавие:** ЕС ще предложи забрана за износа на отпадъци към страни извън ОИСР

**Линк:** <https://bnrnews.bg/main/post/524512/es-shte-predlozhi-zabrana-za-iznosa-na-otpadatsi-kam-strani-izvan-oisr>



**Текст:** Изпълнителният заместник-председател на ЕК, отговарящ за просперитета и промишлената стратегия, Стефан Сежурне реши да предложи широка забрана за износ на отпадъци, включително алуминиев скрап, към страни извън ОИСР, се казва в изявление на кабинета на Сежурне, цитирано от Ройтерс.

Очакваше се Сежурне да представи дългоочакваните търговски мерки на 23 септември, които биха ограничили износа на алуминиев скрап.

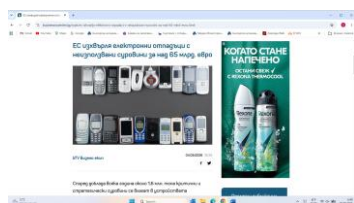
"Във вътрешните дискусии изглеждаше, че предложеният инструмент може да обхване само около половината от износа на скрап. В резултат на това изпълнителният вицепрезидент реши да оттегли предложението и да проучи предложение, независимо от търговските инструменти", се казва в изявлението.

"В момента работим по делегиран акт съгласно Регламента за превоз на отпадъци. Този делегиран акт ще забрани износа на отпадъци, включително алуминиев скрап, към страни извън ОИСР, с изключение на някои страни кандидатки за ЕС", се посочва още в изявлението.

**Източник:** [Clubz.bg](http://Clubz.bg)

**Заглавие:** ЕС изхвърля електронни отпадъци с неизползвани суровини за над 65 млрд. евро

**Линк:** <https://businessnovinite.bg/svjat/es-izhvarlja-elektronni-otpadaci-s-neizpolzvani-surovini-za-nad-65-mlrd-evro.html?campaignsrc=clipboard>



**Текст:** Според доклада всяка година около 1,6 млн. тона критични и стратегически суровини се влагат в устройствата

Над 65 млрд. евро под формата на неизползвани суровини се съдържат в излезли от употреба домакински уреди и потребителска електроника в Европейския съюз. Това показва съвместно проучване на „Бостън консултинг груп“ (Boston Consulting Group – BCG) и инициативата „Крейдъл ту крейдъл електроникс“ (Cradle to Cradle Electronics), представено на технологичното изложение ИФА (IFA) в Берлин, съобщи ДПА.

Авторите предупреждават за сериозни рискове пред европейската промишленост заради зависимостта от чуждестранни доставчици и призовават продуктите да се проектират в съответствие с принципите на кръговата икономика.

Според доклада всяка година около 1,6 млн. тона критични и стратегически суровини - сред тях мед, алуминий, литий, кобалт и редкоземни елементи - се влагат в устройствата, които се пускат на пазара в ЕС. Значителна част от тези материали се доставят почти изцяло от държави извън съюза, като Китай заема особено важна позиция и има почти монопол при тежките редкоземни елементи, цитира БТА.

Допълнителен натиск върху доставките оказват ограниченията върху износа, недостигът на полупроводници и бързото разрастване на центрове за данни за изкуствен интелект. В резултат разходите за доставки се увеличават, докато възможностите за възстановяване на суровините от използваните устройства остават до голяма степен неизползвани.

В Европа годишно се генерират над 13 млн. тона отпадъци от електрическо и електронно оборудване, но официално се събират едва около 43% от тях. По оценки около 700 млн. неизползвани смартфона се съхраняват в европейските домакинства, като в тях се съдържат приблизително 50 000 тона стратегически суровини. Съществуват и сериозни проблеми при обработката на

електроотпадъците - старите устройства често се раздробяват, изгарят или се изнасят незаконно, което води до загуба на ценни метали и компоненти.

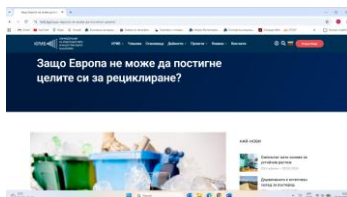
Проучването предлага като решение концепцията „Крейдъл ту крейдъл“ (Cradle to Cradle – C2C), при която материалите се запазват в постоянен цикъл на повторна употреба. Според авторите още при проектирането устройствата трябва да се разглеждат като „банки за материали“ - да не съдържат токсични вещества, да могат лесно да се разглобяват и да имат модулна конструкция. Това би улеснило ремонта, повторната употреба на компоненти като двигатели и електронни модули и рециклирането на вложените суровини.

При големите домакински уреди, например пералните машини, които все още се произвеждат основно в Европа, по-добрите процеси за повторна употреба и рециклиране биха могли да намалят с до 50% количеството материали, необходимо за производството на нови уреди, посочва проучването.

### **Източник: КРИБ**

**Заглавие:** Защо Европа не може да постигне целите си за рециклиране?

**Линк:** <https://krib.bg/%D0%B7%D0%B0%D1%89%D0%BE-%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0-%D0%BD%D0%B5-%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5-%D0%B4%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%BD%D0%B5-%D1%86%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5/>



**Текст:** До 2030 г. най-малко 55% от всички отпадъци от пластмасови опаковки в ЕС трябва да бъдат рециклирани. Тази цел идва от Директивата за опаковките и отпадъците от опаковки и сега е допълнително заложена и в PPWR, който влезе в сила през февруари 2025 г. и започна да се прилага на всички пазари в ЕС от 12 август 2026 г.

Пластмасовите опаковки са най-трудният поток отпадъци за постигане на тази цел. Според доклад на Европейската агенция по околна среда за ранно предупреждение, 19 държави членки вече са изпитвали затруднения да постигнат междинната цел от 50% за 2025 г.

Предположението зад голяма част от инфраструктурата, изградена през последното десетилетие, беше, че разделното събиране ще бъде достатъчно. Ако домакинствата и бизнесите сортират отпадъците си още преди събирането, системата би трябвало да работи. Отделни контейнери, по-ясно етикетирание, депозитни системи, схеми за разширена отговорност на производителя. Всички тези инструменти трябваше да доведат до достатъчно високи нива на рециклиране.

Не го направиха. И с оставащи четири години до 2030 г. разликата между целите и реалността вече става все по-трудна за игнориране.

## Защо само разделното събиране не е достатъчно?

Дори когато системата за разделно събиране работи добре, не всички пластмасови опаковки попадат в правилния контейнер. Замяряването, поведението на потребителите, проблемите в дизайна на продуктите и огромното разнообразие от пластмасови опаковки означават, че значителни количества потенциално рециклируема пластмаса попадат в смесения поток отпадъци. В момента голяма част от този материал отива за изгаряне с оползотворяване на енергия или на депо.

Именно тук идва сортирането на смесени отпадъци (Mixed Waste Sorting, MWS). Вместо системата просто да приема, че материалът е загубен, ако не е попаднал в правилния контейнер, MWS инсталациите обработват остатъчните битови и търговски отпадъци чрез допълнително механично и оптично сортиране. Целта е да се извлекат рециклируемите материали, преди останалият отпадък да бъде изгорен или депониран.

Резултатът е допълнително количество възстановена пластмаса, която иначе би останала извън статистиката за рециклиране.

Промяната в политиката, която се случи през 2026 г.

Анализът на TOMRA за технологиите в кръговата икономика през 2026 г. потвърждава, че политики като PPWR и националните схеми за разширена отговорност на производителя вече признават сортирането на смесени отпадъци като важна част от необходимата инфраструктура, а не просто като допълнителна опция.

Изводът е директен: дори при перфектно разделно събиране Европа няма реалистичен път към 55% рециклиране на пластмасовите опаковки до 2030 г., ако не използва и MWS.

Изследователската консултантска компания Eunomia, която е анализираща потенциалната роля на MWS за Европейската комисия, стига до подобен извод. По-високи нива на рециклиране и по-добри резултати по отношение на климата не могат да бъдат постигнати само чрез разделно събиране. Сортирането на смесени отпадъци трябва да го допълва.

Какво означава това за инвестициите и инфраструктурата?

На практика това означава, че държава или община, която все още разглежда MWS като нещо, което може да бъде направено някой ден, вече изоставя от реалистичния път към постигане на европейските цели.

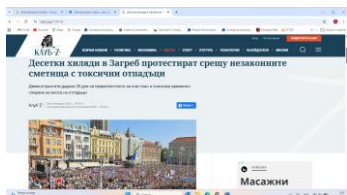
Технологиите за сортиране, базирани на сензори, изкуствен интелект и deep learning, се развиват бързо. По-високата чистота на отделените материали и по-малката нужда от ръчна работа правят икономиката на подобни инсталации все по-добра в сравнение с преди само няколко години.

До 2030 г. остават четири години. За държавите, които все още са под границата от 50%, това не е много време за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктурата, необходима за постигане на поставените цели.

**Заглавие:** Десетки хиляди в Загреб протестират срещу незаконните сметища с токсични отпадъци

**Демонстрантите дадоха 20 дни на правителството за нов план и поискаха временно спиране на вноса на отпадъци**

**Линк:** <https://clubz.bg/179119>



**Текст:** Десетки хиляди хървати излязоха снощи на протест в Загреб срещу незаконното складиране на токсични отпадъци и обвиниха правителството, че не е предприело достатъчно мерки срещу замърсяването.

В центъра на недоволството е незаконно сметище край град Госпич, на около 200 км югозападно от столицата. Там според разследващите са складирани отпадъци от няколко европейски държави, сред които Италия, Германия и Словения.

Участниците в демонстрацията носеха хърватски знамена и плакати с надписи "Екоцидът е бавен геноцид" и "Спрете вноса на отпадъци".

Исканията им са незаконните сметища в страната да бъдат разчистени заради опасността от замърсяване на подпочвените води, а правителството да представи в рамките на 20 дни нов национален план за управление на отпадъците. Те настояват и за временно спиране на вноса им в Хърватия.

Случаят не е нов. Разследването на незаконния трафик и складиране на отпадъци продължава от февруари 2025 г., когато бяха арестувани 13 души. Проверяват се и четири компании, а в разследването участва Европол.

По данни на европейската полицейска служба става дума за около 35 000 тона отпадъци. По-голямата част са пристигнали от Италия, но има количества и от Германия и Словения.

Сред боклука е имало пластмасови отпадъци и токсични болнични материали. Разследващите подозират, че участниците в схемата са фалшифицирали документи, с които пластмасовите отпадъци са представяни като годни за рециклиране.

Според Европол схемата е донесла на заподозрените около 4 млн. евро.

Местните природозащитници обаче оспорват официалните оценки за количествата. Според тях само край Госпич незаконно са изхвърлени около 37 000 тона отпадъци.

Опасенията за въздействието върху околната среда бяха подкрепени и от прокурорски доклад, публикуван през август. Той потвърди замърсяване на

почвата край Госпич, което вече се е разпространило извън непосредствената територия на сметището.

В доклада ситуацията е определена като "значителен риск за околната среда и здравето на хората". Здравните власти засега не са установили замърсяване на питейната вода в Госпич.

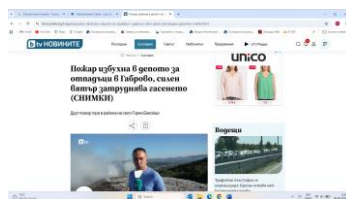
Премиерът Андрей Пленкович обеща правителството да предприеме действия. По думите му площадката с токсичните отпадъци край Госпич трябва да бъде покрита до средата на октомври, след което да започне извозването на боклука.

Протестиращите обаче настояват проблемът да не бъде решаван само на конкретното сметище. Те искат цялостна промяна в контрола върху вноса, движението и съхраняването на отпадъци в Хърватия.

### **Източник: БТВ**

**Заглавие:** Пожар избухна в депото за отпадъци в Габрово, силен вятър затруднява гасенето

**Линк:** <https://btvnovinite.bg/bulgaria/pozhar-izbuhna-v-depoto-za-otpadaci-v-gabrovo-silen-vjatar-zatrudnjava-gaseneto-snimki.html?campaignsrc=clipboard>



**Текст:** Пожар избухна в Регионалното депо за отпадъци в Габрово.

На място работят три пожарни екипа от Габрово и Дряново, служители на депото, Доброволното формирование към Общината и екипи на ОП „Благоустройство“. Сигналът за пожара е подаден около 11:30 ч.

Силният вятър в района затруднява действията по овладяване на огъня. Засегнатите участъци се запрястват, а за гасенето се осигуряват водоноски, допълнителна тежка техника и още количества пръст.

На място са кметът на Габрово Таня Христова и директорът на РИОСВ – Велико Търново инж. Станислав Станчев.

Работи се по локализиране и ограничаване на пожара. Възможно е задимяване в района на село Гръблевци, кв. „Младост“ и Северната индустриална зона.

При наличие на дим от Общината препоръчват хората в засегнатите райони да ограничат престоя на открито и по възможност да затворят прозорците.

Към момента задимяването в района е много голямо, а работата на терен продължава.

Междувременно е възникнал и втори пожар – в района на село Горни Бакойци, в жилищна зона на Габрово. По първоначална информация гори горски масив.

Очаква се към мястото да бъдат насочени екипи на пожарната и общината. Жителите на квартала също са предупредени да не излизат и да затворят плътно прозорците си.

Обстановката е динамична.

#### **Източник: БНР**

**Заглавие:** С фотокапани в община Свищов ще следят за незаконно изхвърляне на отпадъци

**Линк:** <https://bnrnews.bg/horizont/post/525001/s-fotokapani-v-obshtina-svishtov-sledyat-za-nezakonno-izhvarlyane-na-otpadatsi>



**Текст:** Община Свищов внедрява допълнителни по-строги мерки срещу незаконното изхвърляне на строителни отпадъци в контейнерите за битова смет, както и срещу замърсяването на обществени площи с незаконни сметища.

Поредната фирма нарушител е глобена с 1500 евро за незаконно изхвърляне на земни маси и платнища в контейнер за разделно събиране на пластмаса и метал. Нарушителят е установен след граждански сигнал, съобщиха от община Свищов.

Крайдунавската община вече поставя 15 фотокапана които ще следят за нарушители и ще заснемат всякакви противозаконни прояви в областта на отпадъците и екологията. За да се гарантира максимална ефективност на контрола, камерите ще бъдат инсталирани на случаен принцип.

Тяхното местоположение ще се променя периодично, обхващайки както критични зони в Свищов, така и в населените места.

Новите високотехнологични устройства освен да документират нарушенията и създаването на незаконни сметища, имат и силен превантивен ефект, коментираха от община Свищов, уточнявайки, че чрез записите на нарушители ще бъдат налагани строги санкции, съгласно действащата нормативна уредба.